

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Протокол № 1 від 28.08.2025

Голова вченої ради

О. В. Яковлева

ОНЛАЙН-ПСИХОРЕАБІЛІТАЦІЯ

ВИБІРКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА

СИЛАБУС

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньою програмою «Реабілітаційна психологія»

А. М. Маслюк, 2025 рік
maslyuk@kibit.edu.ua

СХВАЛЕНО

Кафедра психології

Протокол № 1 від 28.08.25

Зав. каф. *Лановенко* Ю. І. Лановенко

Київ 2025

Силабус вибіркової освітньої компоненти ОНЛАЙН-ПСИХОРЕАБІЛІТАЦІЯ для студентів освітньої програми «Реабілітаційна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини».

Розробники: А. М. Маслюк, доктор психол. наук, доцент, професор кафедри психології Київського інституту бізнесу та технологій; А. В. Погоріленко, доктор філософії за спеціальністю «Психологія», доцент кафедри психології Київського інституту бізнесу та технологій.

Силабус затверджений на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Ю. І. Лановенко

© А. М. Маслюк, А. В. Погоріленко 2025 рік
© КІБІТ, 2025 рік

1. Анотація курсу

Місце «Онлайн-психореабілітація» в програмі навчання: дисципліна відноситься до вибіркової освітньої компоненти професійної підготовки.

Засоби оцінювання – проміжні завдання, залік, який здійснюється за заліковими білетами (тестовими завданнями).

Форма навчання	Семестр	Кредити ECTS	Години	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Залік
Денна	2	4	120	18	18	82	2
Заочна	2	4	120	6	4	108	2

Мова навчання: українська.

Передреквізити – Загально-психологічні засади психореабілітації, Іноземна мова за професійним спрямуванням, Перша психологічна допомога, Нейропсихологічні засади психореабілітації, Психореабілітація психічних розладів, Психодіагностика та консультування в психореабілітації, Реабілітаційна комунікація, Психореабілітація залежностей, Когнітивно-поведінкові підходи в психореабілітації, Сучасні напрями психореабілітаційної роботи.

Постреквізити – Психореабілітація в умовах медичних закладів, Цифрові технології в психореабілітації.

2. Мета курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи, методи та інструменти здійснення психологічної реабілітації в онлайн-середовищі. Курс охоплює теоретичні та практичні основи дистанційної реабілітаційної взаємодії, включно з особливостями онлайн-комунікації, психодіагностики, психокорекції, кризового втручання, підтримки та супервізії. Вивчення дисципліни передбачає аналіз моделей та платформ онлайн-психореабілітації, етичних і правових аспектів, безпеки даних, а також цифрових інструментів, які забезпечують ефективну реабілітацію клієнтів у дистанційному форматі.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти системи знань і практичних умінь щодо організації, проведення та оцінювання процесу психологічної реабілітації в онлайн-форматі.

Згідно з вимогами освітньої програми, студенти повинні освоїти наступні **компетентності**:

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 07. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 04. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково-верифікованих методів та технік.

СК 07. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 08. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 09. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

До програмних результатів навчання віднесено:

ПРН 04. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 08. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 09. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 15. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості у складних життєвих ситуаціях для активізації ресурсів її життєстійкості.

ПРН 16. Співпрацювати з фахівцями суміжних галузей (педагогами, соціальними працівниками, менеджерами, лікарями, реабілітологами) у процесі психологічного реабілітаційного супроводу клієнта.

Програма навчальної дисципліни складається з **9-и тем**.

3. План лекційних та семінарських занять та завдання до СРС

Основний підручник цього курсу – **The Oxford Handbook of Digital Technologies and Mental Health**. (2020). In Oxford University Press eBooks. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190218058.001.0001>

Лекція 1. Вступ до цифрових технологій у психореабілітації

1. Виклики сьогодення.
2. Телемедицина та телепсихологічне консультування.
3. Мобільні застосунки для психічного здоров'я.
4. Ризик заміни живого контакту технологією.

Семінарське заняття 1.

1. Тенденції сучасного світу як детермінанта розвитку цифрової психореабілітації.
2. Телемедична, телепсихологічна та онлайн-консультативна моделі взаємодії.
3. Роль психолога у цифровому середовищі.

СРС 1.

1. Підготувати есе (1-1,5 сторінки): «Цифровізація психологічної допомоги: шанс чи загроза?»
2. Звернути увагу на переваги, ризики та професійні компетентності, необхідні сучасному фахівцю.
3. Відповідь прикріпити до Гугл-класу.

Література:

1. Mohr, D. C., Silverman, A. L., Youn et al. (2025). Digital mental health treatment implementation playbook: successful practices from implementation experiences in American healthcare organizations. *Frontiers in Digital Health*, 7. <https://doi.org/10.3389/fdgth.2025.1509387>
2. Digital Technologies and Mental Health / edited by Tyrone D. Cannon et al. – Oxford : Oxford University Press, 2022. Електронний ресурс. Режим доступу: https://academic.oup.com/edited-volume/34263?utm_source=chatgpt.com&login=false
3. Marques A., Queirós R. Digital Therapies in Psychosocial Rehabilitation and Mental Health. Hershey, PA : IGI Global, 2021. ISBN 978-1-7998-8634-1. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.igi-global.com/book/digital-therapies-psychosocial-rehabilitation-mental/272129>

Лекція 2. Онлайн-комунікація у психореабілітаційному процесі

1. Психологічні закономірності дистанційної взаємодії психолога з клієнтом.
2. Моделі терапевтичного альянсу у віртуальному просторі.
3. Професійна ідентичність психолога в онлайн-середовищі.
4. Межі доступності, присутності та етичної дистанції під час онлайн-сесій.

Семінарське заняття 2.

1. Роль невербальної експресії у дистанційній комунікації
2. Стратегії підтримання довіри між психологом і клієнтом онлайн
3. Вплив цифрового середовища на самопрезентацію клієнта
4. Феномен емоційної втоми під час відеосесій
5. Психологічна готовність фахівця до довготривалої онлайн-роботи

СРС 2.

1. Підготувати порівняльний аналіз двох форматів взаємодії: очного та онлайн-консультування (переваги, обмеження, ризики).
2. Створити чек-лист «Як розпізнати втому клієнта під час відеосесії».
3. Проаналізувати особливості невербальної поведінки у власному відео (до 1 хв) та коротко описати результати спостереження.

Література:

1. Simpson, S. G., & Reid, C. L. (2014). Therapeutic alliance in videoconferencing psychotherapy: A review. *Australian Journal of Rural Health*, 22(6), 280–299. <https://doi.org/10.1111/ajr.12149>

2. Connolly, S. L., Miller, C. J., Lindsay, J. A., & Bauer, M. S. (2020). A systematic review of providers' attitudes toward telemental health via videoconferencing. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 27(2), e12311. <https://doi.org/10.1111/cpsp.12311>
3. Norwood, C., Moghaddam, N. G., Malins, S., & Sabin-Farrell, R. (2018). Working alliance and outcome effectiveness in videoconferencing psychotherapy: Systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 25(6), 797–808. <https://doi.org/10.1002/cpp.2315>

Лекція 3. Професійні засади та етика онлайн-психореабілітації

1. Принципи професійної етики у дистанційній психологічній практиці.
2. Психологічні межі «доступності» фахівця в цифровому середовищі.
3. Питання згоди, ідентифікації та вікових обмежень при онлайн-терапії.
4. Формування безпечного цифрового простору для клієнта.

Семінарське заняття 3.

1. Етичні ризики онлайн-комунікації з клієнтами
2. Відповідальність психолога за порушення етичних принципів
3. Стратегії підтримки етичної поведінки під час дистанційної взаємодії
4. Баланс інтересів психолога та клієнта в онлайн-середовищі

СРС 3.

1. Створити інфографіку «Основні правила етичної поведінки психолога онлайн».
2. Провести самооцінку власної цифрової безпеки (використання паролів, зберігання записів, захист документів).
3. Розробити міні-політику конфіденційності для власної онлайн-практики (1 стор.) – описати, як забезпечується захист даних клієнта, зберігання файлів, робота із записами сесій, порядок отримання інформованої згоди.

Література:

1. American Psychological Association. *Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct*. Washington, DC: APA, 2023. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.apa.org/ethics/code>
2. Recupero, P. R. (2008). E-mail and the psychiatrist–patient relationship. *Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law*, 36(4), 482–489.
3. Barnett, J. E., & Kolmes, K. (2016). *The Ethics of Private Practice: A Practical Guide for Mental Health Clinicians*. Oxford University Press.
4. Reamer, F. G. (2013). Social work in a digital age: Ethical and risk management challenges. *Social Work*, 58(2), 163–172. <https://doi.org/10.1093/sw/swt003>

Лекція 4. Організаційні аспекти онлайн-психореабілітації

1. Структура першої онлайн-зустрічі: ідентифікація, межі, згода.
2. Базові інструменти самооцінки в дистанційному форматі
3. Планування частоти моніторингу симптомів і процесу.
4. Комунікаційні правила: тривалість, канали, перерви, «house-rules».
5. Документація та мінімально необхідні записи після сесії.

Семінарське заняття 4.

1. Доступність мови й інструкцій під час онлайн-оцінювання
2. Типові помилки під час першої онлайн-зустрічі
3. Узгодження меж і «правил» взаємодії з клієнтом
4. Що обов'язково фіксувати в записі сесії

СРС 4.

1. Окреслити розділи шаблону інформованої згоди для дистанційної практики.
2. Створити короткий чек-лист «що записати відразу після сесії».
3. Винести результати самостійної роботи у Гугл-клас

Література:

1. American Psychological Association. Guidelines for Telepsychology Practice. – American Psychologist, 2013 – 68 (9). – С. 791–800. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>
2. Barnett, J. E., & Kolmes, K. (2016). The Ethics of Private Practice: A Practical Guide for Mental Health Clinicians. Oxford University Press.
3. Reamer, F. G. (2013). Social work in a digital age: Ethical and risk management challenges. Social Work, 58(2), 163–172. <https://doi.org/10.1093/sw/swt003>

Лекція 5. Онлайн-комунікація та терапевтичний альянс: присутність, емпатія, запобігання «просіданню» контакту

1. Елементи альянсу онлайн: цілі, завдання, зв'язок.
2. Підтримка «присутності» через вербалізацію і структуру розмови.
3. Сигнали втоми й «вигорання від екрана» терапевта та як їх пом'якшувати.

Семінарське заняття 5.

1. Прийоми емпатійного слухання в умовах відеозв'язку
2. Роль встановлених правил у попередженні непорозумінь
3. Індикації, що альянс послаблюється, та м'які інтервенції
4. Тактовне завершення зустрічі та узгодження дій до наступної

4. Робота з перериваннями зв'язку й технічними збоями без втрати контакту.

СРС 5.

1. Скласти 6-8 фраз для підтримки контакту в умовах затримки звуку/відео.
2. Запропонувати короткий (до 4 пунктів) формат запиту зворотного зв'язку після сесії.
3. Підготувати план повідомлень клієнту у випадку фризів/розривів зв'язку.

Література:

1. Simpson S. G., Reid C. L. Therapeutic alliance in videoconferencing psychotherapy: A review // Aust. J. Rural Health. – 2014. – 22(6). – С. 280–299. – DOI:10.1111/ajr.12149. – Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ajr.12149>
2. Norwood C., Moghaddam N. G., Malins S., Sabin-Farrell R. Working alliance and outcome effectiveness in videoconferencing psychotherapy... // Clin. Psychol. Psychother. – 2018. – 25(6). – С. 797–808. – DOI:10.1002/cpp.2315. – Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/cpp.2315>
3. American Psychological Association. Guidelines for Telepsychology Practice. – American Psychologist, 2013 – 68 (9). – С. 791–800. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>

Лекція 6. Психологічна підтримка клієнта в кризових ситуаціях під час онлайн-психореабілітації

1. Поняття «криза» в психологічній практиці, типи криз.
2. Алгоритм дій психолога при появі сильних емоцій клієнта під час онлайн-сесії.
3. Прийоми стабілізації, заспокоєння й перенаправлення уваги клієнта.
4. Межі компетентності психолога та порядок залучення додаткової допомоги.

Семінарське заняття 6.

1. Психологічна криза як предмет роботи в реабілітаційному процесі
2. Форми емоційної підтримки у дистанційному форматі
3. М'яке реагування на сльози, мовчання, агресію чи дезорієнтацію клієнта
4. Ознаки, що свідчать про необхідність паузи або перенесення сесії
5. Правила коректного завершення складної онлайн-зустрічі

СРС 6.

1. Скласти короткий опис послідовності дій психолога під час раптової емоційної реакції клієнта (у загальному вигляді, без клінічної деталізації).
2. Підготувати перелік із 5 прийомів стабілізації клієнта (дихання, заземлення, зміна фокусу уваги).
3. Результати занести в Гугл-клас

Література:

1. American Psychological Association. Guidelines for Telepsychology Practice. – American Psychologist, 2013 – 68 (9). – С. 791–800. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>
2. World Health Organization. Doing what matters in times of stress: An illustrated guide. – Geneva : WHO, 2020. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.who.int/publications-detail-redirect/9789240003927>
3. Reamer, F. G. (2013). Social work in a digital age: Ethical and risk management challenges. Social Work, 58(2), 163–172. <https://doi.org/10.1093/sw/swt003>

Лекція 7. Доступність онлайн-психореабілітації

1. Принципи доступності контенту (простота мови, читабельність, контраст).
2. Організація зустрічей із клієнтами з різними потребами (слух, зір, моторика).
3. Адаптація матеріалів: шрифти, субтитри, альтернативний текст, темп.
4. Культурна чутливість та уникнення бар'єрів у комунікації.
5. Мінімальні стандарти доступності для навчальних/пояснювальних матеріалів.

Семінарське заняття 7.

1. Принципи Web Content Accessibility Guidelines, релевантні для дистанційної взаємодії
2. Способи підвищення зрозумілості інструкцій клієнту
3. Формати матеріалів для різних груп користувачів
4. Ввічливі практики комунікації з урахуванням культури і статусу
5. Ведення записів про потреби доступності клієнта

СРС 7.

1. Перевірити умовний фрагмент тексту на читабельність і запропонувати спрощення.
2. Підготувати шаблон пам'ятки з налаштувань екрану/субтитрів/темпу.
3. Результати занести у Гугл-клас

Література:

1. W3C. Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. – 2018 (оновл. 2025). – Режим доступу: <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>
2. W3C WAI. WCAG Overview. – Режим доступу: <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>
3. Barnett, J. E., & Kolmes, K. (2016). The Ethics of Private Practice: A Practical Guide for Mental Health Clinicians. Oxford University Press.

Лекція 8. Правові аспекти онлайн-практики: згода, конфіденційність, зберігання даних

1. Основи інформованої згоди в онлайн-форматі: обов'язкові пункти.
2. Конфіденційність і обмеження: коли та що можна передавати.
3. Норми GDPR, базові принципи обробки даних.
4. Закон України «Про захист персональних даних»: ключові статті для практики.
5. Прозорість політики зберігання та видалення даних клієнта.

Семінарське заняття 8.

1. Мінімальний обсяг персональних даних для роботи
2. Принципи «privacy by default» у повсякденній практиці
3. Комунікація прав клієнта щодо своїх даних
4. Дії психолога у випадку підозри на витік інформації
5. Формулювання зрозумілої клієнту політики конфіденційності. Публікація політики в соцмережах для збільшення прозорості

СРС 8.

1. Скласти перелік пунктів, які слід включити в політику конфіденційності (заголовки + 1-2 рядки пояснення).
2. Скласти коротку пам'ятку для клієнта «Ваші права щодо персональних даних» (до 10 пунктів).
3. Підготувати шаблон повідомлення клієнту при зміні умов згоди/політики.

Література:

1. European Union. General Data Protection Regulation (EU 2016/679). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gdpr.eu>
2. American Psychological Association. Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct. – 2023. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/ethics/code>
3. Cornejo-Montoya, Y., & García-Cornejo, S. (2023). Ethics in the digital age as a principle of professional conduct. In IntechOpen eBooks. <https://doi.org/10.5772/intechopen.112338>
4. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

Лекція 9. Якість і безперервне поліпшення онлайн-психореабілітації: результати, процес, супервізія

1. Поняття безперервного професійного розвитку психолога-реабілітолога.
2. Саморефлексія та самооцінювання ефективності власної онлайн-практики.

Семінарське заняття 9.

1. Джерела професійного зростання в онлайн-практиці (курси, спільноти, сертифікації)
2. Показники ефективності власної роботи: зворотний зв'язок, самоаналіз, рефлексія
3. Супервізія як інструмент професійного розвитку

3. Роль супервізії, інтервізії та професійних спільнот у підтримці фаховості.	4. Психологічна гігієна та баланс «допомога іншим – турбота про себе»
4. Основи етичного самоконтролю та запобігання професійному вигоранню.	5. Створення особистого плану розвитку психолога-реабілітолога
5. Планування індивідуальної траєкторії підвищення кваліфікації.	

СРС 9.

1. Скласти короткий індивідуальний план професійного вдосконалення на 6 місяців (цілі, ресурси, джерела навчання).
2. Скласти таблицю «Мої ресурси професійної підтримки» (супервізор, колеги, література, навчальні платформи).
3. Скласти перелік організацій з високою репутацією, що надають послуги з підвищення кваліфікацій. Врахувати державні структури.

Література:

1. American Psychological Association. Guidelines for the Practice of Telepsychology. – American Psychologist, 2013. – 68 (9). – С. 791–800. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>
2. Corey G., Corey M. S., Callanan P. Issues and Ethics in the Helping Professions. – 10th ed. – Belmont : Cengage Learning, 2021. – 480 с.
3. Skovholt T. M., Trotter-Mathison M. The Resilient Practitioner: Burnout Prevention and Self-Care Strategies for Counselors, Therapists, Teachers, and Health Professionals. – 3rd ed. – New York : Routledge, 2016. – 300 с.

План занять та СРС для заочної форми

Лекція 1. Вступ до цифрових технологій у психореабілітації. Базові принципи та етика онлайн-комунікації.

1. Виклики сьогодення. Поняття телепсихологічного консультування.
2. Психологічні закономірності дистанційної взаємодії психолога з клієнтом.
3. Ризик заміни живого контакту технологією.

Семінарське заняття 1.

1. Тенденції сучасного світу як детермінанта розвитку цифрової психореабілітації.
2. Мобільні застосунки для психічного здоров'я.
3. Роль невербальної експресії у дистанційній комунікації
4. Стратегії підтримання довіри між психологом і клієнтом онлайн
5. Вплив цифрового середовища на самопрезентацію клієнта

4. Професійна ідентичність психолога в онлайн-середовищі.
5. Основні принципи професійної етики у дистанційній психологічній практиці.
6. Формування безпечного цифрового простору для клієнта.
6. Феномен емоційної втоми під час відеосесій
7. Відповідальність психолога за порушення етичних принципів
8. Баланс інтересів психолога та клієнта в онлайн-середовищі

СРС 1.

1. Підготувати есе (1-1,5 сторінки): «Цифровізація психологічної допомоги: шанс чи загроза?»
2. Звернути увагу на переваги, ризики та професійні компетентності, необхідні сучасному фахівцю.
3. Підготувати порівняльний аналіз двох форматів взаємодії: очного та онлайн-консультування (переваги, обмеження, ризики).
4. Створити чек-лист «Як розпізнати втому клієнта під час відеосесії».
5. Проаналізувати особливості невербальної поведінки у власному відео (до 1 хв) та коротко описати результати спостереження.

Література:

1. Mohr, D. C., Silverman, A. L., Youn et al. (2025). Digital mental health treatment implementation playbook: successful practices from implementation experiences in American healthcare organizations. *Frontiers in Digital Health*, 7. <https://doi.org/10.3389/fdgth.2025.1509387>
2. Digital Technologies and Mental Health / edited by Tyrone D. Cannon et al. – Oxford : Oxford University Press, 2022. Електронний ресурс. Режим доступу: https://academic.oup.com/edited-volume/34263?utm_source=chatgpt.com&login=false
3. Marques A., Queirós R. Digital Therapies in Psychosocial Rehabilitation and Mental Health. Hershey, PA : IGI Global, 2021. ISBN 978-1-7998-8634-1. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.igi-global.com/book/digital-therapies-psychosocial-rehabilitation-mental/272129>
4. Simpson, S. G., & Reid, C. L. (2014). Therapeutic alliance in videoconferencing psychotherapy: A review. *Australian Journal of Rural Health*, 22(6), 280–299. <https://doi.org/10.1111/ajr.12149>
5. Connolly, S. L., Miller, C. J., Lindsay, J. A., & Bauer, M. S. (2020). A systematic review of providers' attitudes toward telemental health via videoconferencing. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 27(2), e12311. <https://doi.org/10.1111/cpsp.12311>

Лекція 2. Організаційні аспекти та професійні стандарти онлайн-психореабілітації. Психологічна

Семінарське заняття 2.

1. Доступність мови й інструкцій під час онлайн-оцінювання

підтримка клієнта в кризових ситуаціях.

1. Структура першої онлайн-зустрічі: ідентифікація, межі, згода.
2. Комунікаційні правила: тривалість, канали, перерви, «house-rules».
3. Документація та мінімально необхідні записи після сесії.
4. Елементи терапевтичного альянсу онлайн: цілі, завдання, зв'язок.
5. Робота з перериваннями зв'язку й технічними збоями.
6. Сигнали втоми й «вигорання від екрана» терапевта та як їх пом'якшувати.
7. Алгоритм дій психолога при появі сильних емоцій клієнта під час онлайн-сесії.
8. Межі компетентності психолога та порядок залучення додаткової допомоги.
2. Типові помилки під час першої онлайн-зустрічі
3. Узгодження меж і «правил» взаємодії з клієнтом
4. Що обов'язково фіксувати в записі сесії
5. Форми емоційної підтримки у дистанційному форматі
6. Ознаки, що свідчать про необхідність паузи або перенесення сесії
7. Тактовне завершення зустрічі та узгодження дій до наступної

СРС 2.

1. Створити короткий чек-лист «що записати відразу після сесії».
2. Скласти 6-8 фраз для підтримки контакту в умовах затримки звуку/відео.
3. Запропонувати короткий (до 4 пунктів) формат запиту зворотного зв'язку після сесії.
4. Підготувати план повідомлень клієнту у випадку фризів/розривів зв'язку.
5. Скласти короткий опис послідовності дій психолога під час раптової емоційної реакції клієнта (у загальному вигляді, без клінічної деталізації).
6. Підготувати перелік із 5 прийомів стабілізації клієнта (дихання, заземлення, зміна фокусу уваги).

Література:

1. American Psychological Association. Guidelines for Telepsychology Practice. – American Psychologist, 2013 – 68 (9). – С. 791–800. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>
2. Barnett, J. E., & Kolmes, K. (2016). The Ethics of Private Practice: A Practical Guide for Mental Health Clinicians. Oxford University Press.
3. Reamer, F. G. (2013). Social work in a digital age: Ethical and risk management challenges. Social Work, 58(2), 163–172. <https://doi.org/10.1093/sw/swt003>

4. Simpson S. G., Reid C. L. Therapeutic alliance in videoconferencing psychotherapy: A review // Aust. J. Rural Health. – 2014. – 22(6). – С. 280–299. – DOI:10.1111/ajr.12149. – Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ajr.12149>
5. Norwood C., Moghaddam N. G., Malins S., Sabin-Farrell R. Working alliance and outcome effectiveness in videoconferencing psychotherapy... // Clin. Psychol. Psychother. – 2018. – 25(6). – С. 797–808. – DOI:10.1002/cpp.2315. – Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/cpp.2315>
6. World Health Organization. Doing what matters in times of stress: An illustrated guide. – Geneva : WHO, 2020. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.who.int/publications-detail-redirect/9789240003927>

Лекція 3. Доступність онлайн-психореабілітації та правові аспекти. Професійне самовдосконалення психолога-реабілітолога.

1. Принципи доступності контенту (простота мови, читабельність, контраст). Організація зустрічей із клієнтами з різними потребами (слух, зір, моторика).
2. Культурна чутливість та уникнення бар'єрів у комунікації.
3. Основи інформованої згоди та обробки даних в онлайн-форматі.
4. Поняття безперервного професійного розвитку психолога-реабілітолога.
5. Планування індивідуальної траєкторії підвищення кваліфікації.
6. Роль супервізії, інтервізії та професійних спільнот у підтримці фаховості.
7. Основи етичного самоконтролю та запобігання професійному вигоранню.

СРС 3.

1. Принципи Web Content Accessibility Guidelines, релевантні для дистанційної взаємодії
2. Мінімальний обсяг персональних даних для роботи
3. Комунікація прав клієнта щодо своїх даних
4. Формулювання зрозумілої клієнту політики конфіденційності. Публікація політики в соцмережах для збільшення прозорості.
5. Джерела професійного зростання в онлайн-практиці (курси, спільноти, сертифікації)
6. Показники ефективності власної роботи: зворотний зв'язок, самоаналіз, рефлексія
7. Психологічна гігієна та баланс «допомога іншим – турбота про себе»
8. Створення особистого плану розвитку психолога-реабілітолога

Література:

1. W3C. Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. – 2018 (оновл. 2025). – Режим доступу: <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>

2. W3C WAI. WCAG Overview. – Режим доступу: <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>
3. Barnett, J. E., & Kolmes, K. (2016). *The Ethics of Private Practice: A Practical Guide for Mental Health Clinicians*. Oxford University Press.
4. European Union. General Data Protection Regulation (EU 2016/679). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gdpr.eu> American Psychological Association. Ethical Principles of Psychologists and Code of Conduct. – 2023. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/ethics/code>
5. Cornejo-Montoya, Y., & García-Cornejo, S. (2023). Ethics in the digital age as a principle of professional conduct. In IntechOpen eBooks. <https://doi.org/10.5772/intechopen.112338>
6. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
7. American Psychological Association. Guidelines for the Practice of Telepsychology. – *American Psychologist*, 2013. – 68 (9). – С. 791–800. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/features/amp-a0035001.pdf>
8. Corey G., Corey M. S., Callanan P. *Issues and Ethics in the Helping Professions*. – 10th ed. – Belmont : Cengage Learning, 2021. – 480 с.
9. Skovholt T. M., Trotter-Mathison M. *The Resilient Practitioner: Burnout Prevention and Self-Care Strategies for Counselors, Therapists, Teachers, and Health Professionals*. – 3rd ed. – New York : Routledge, 2016. – 300 с.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Поняття онлайн-психореабілітації та її основні цілі.
2. Основні етапи становлення онлайн-психологічної допомоги.
3. Відмінності між офлайн- і онлайн-форматами психореабілітації.
4. Сучасні виклики, що зумовлюють розвиток онлайн-психореабілітації.
5. Особливості ролі психолога у цифровому середовищі.
6. Телемедицина та телепсихологічне консультування: спільне та відмінне.
7. Принципи ефективної дистанційної взаємодії психолога з клієнтом.
8. Моделі терапевтичного альянсу у віртуальному просторі.
9. Межі присутності та етичної дистанції під час онлайн-сесій.
10. Психологічна готовність фахівця до довготривалої дистанційної роботи.
11. Роль невербальної експресії у відеоспілкуванні.
12. Вплив цифрового середовища на самопрезентацію клієнта.
13. Стратегії підтримання довіри між психологом і клієнтом онлайн.
14. Феномен емоційної втоми під час онлайн-взаємодії.
15. Принципи професійної етики у дистанційній психологічній практиці.
16. Питання згоди та ідентифікації клієнта в онлайн-терапії.

17. Формування безпечного цифрового простору для клієнта.
18. Типові етичні ризики під час онлайн-консультування.
19. Відповідальність психолога за порушення етичних принципів.
20. Баланс інтересів психолога і клієнта у віртуальній взаємодії.
21. Структура першої онлайн-зустрічі: основні етапи.
22. Зміст інформованої згоди для дистанційної практики.
23. Комунікаційні правила у процесі онлайн-психореабілітації.
24. Основні інструменти самооцінки клієнта в дистанційному форматі.
25. Вимоги до ведення документації під час онлайн-консультацій.
26. Типові помилки психолога під час першої онлайн-зустрічі.
27. Прийоми узгодження меж взаємодії з клієнтом.
28. Що варто фіксувати в записі сесії після онлайн-заняття.
29. Ознаки послаблення терапевтичного альянсу та шляхи його відновлення.
30. Методи підтримки емпатії та присутності в онлайн-середовищі.
31. Реакція психолога на емоційну дестабілізацію клієнта.
32. Прийоми стабілізації клієнта під час онлайн-сесії.
33. Межі компетентності психолога під час кризової взаємодії.
34. Етичне завершення складної онлайн-зустрічі.
35. Ознаки, що свідчать про необхідність перерви або перенесення сесії.
36. Значення емпатійного слухання у відеоформаті.
37. Роль коротких опитників зворотного зв'язку після сесії.
38. Способи реагування на технічні перебої під час відеосесії.
39. Використання фраз підтримки у випадку втрати зв'язку.
40. Стратегії відновлення контакту після технічного збою.
41. Основні принципи доступності онлайн-контенту.
42. Організація взаємодії з клієнтами, які мають порушення слуху чи зору.
43. Адаптація матеріалів: шрифти, контраст, субтитри, темп.
44. Принципи культурної чутливості в онлайн-практиці.
45. Мінімальні стандарти доступності для інформаційних матеріалів.
46. Принципи Web Content Accessibility Guidelines (WCAG).
47. Підвищення зрозумілості інструкцій для клієнта.
48. Ведення записів про особливі потреби клієнта.
49. Основи інформованої згоди в онлайн-практиці.
50. Принципи конфіденційності та захисту персональних даних.
51. Базові положення GDPR щодо обробки даних у психологічній практиці.
52. Основні вимоги Закону України «Про захист персональних даних».
53. Правила реагування психолога у випадку підозри на витік інформації.
54. Принцип «privacy by default» у щоденній діяльності.
55. Роль супервізії у підвищенні якості онлайн-психореабілітації.
56. Саморефлексія та самооцінювання ефективності власної практики.
57. Роль інтервізій та професійних спільнот у розвитку фахівця.
58. Принципи етичного самоконтролю в роботі онлайн-психолога.
59. Профілактика професійного вигорання в дистанційній практиці.
60. Планування індивідуальної траєкторії професійного розвитку психолога-реабітолога.

5. Оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Умови допуску до підсумкового контролю: повне та своєчасне виконання здобувачем вищої освіти всіх завдань, передбачених навчальним планом для семінарських занять та самостійної роботи.

Методи контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Правила набору балів – протягом вивчення дисципліни студенти мають можливість набрати до 100 балів за рейтинговою системою оцінювання. Автоматичне зарахування результатів підсумкового контролю, що відповідає оцінці «задовільно» (60 балів) за національною шкалою або оцінці «Е» за шкалою ECTS, здійснюється за умови набору 60 балів і більше. У випадку набору менше 60 балів, складання заліку є обов'язковим. Студенти, які набрали 60 або більше балів, можуть скласти залік за власним бажанням.

Залік проводиться у тестовій формі, з використанням переліку питань, що надається здобувачам вищої освіти заздалегідь. Максимальна кількість балів, яку можна набрати за кожною темою, визначається окремо:

Теми	Максимальна оцінка на практичному занятті для денної форми	Максимальна оцінка за СРС для денної форми навчання	Максимальна оцінка на практичному занятті для заочної форми навчання	Максимальна оцінка за СРС для заочної форми навчання
1	3	4	7	14
2	3	4		
3	2	4		
4	2	4	7	14
5	2	4		
6	2	5		
7	2	5	6	12
8	2	5		
9	2	5		
Підсумок	20	40	20	40
Залік	40		40	

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74		D	Непогано
60-66	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання

Система підсумкового оцінювання знань включає поточну семестрову та залікову оцінки. Їхня сума у балах формує кінцеву семестрову оцінку, яка фіксується в заліковій відомості та індивідуальному навчальному плані студента.

Повторне складання заліку можливе двічі. Перша перездача відбувається викладачеві, друга – спеціально створеній деканом факультету комісії.

6. Політика курсу

1. Освітній процес у межах даної дисципліни базується на принципах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості та взаємної відповідальності всіх його учасників. Вивчення курсу передбачає постійну активну участь студентів в аудиторних заняттях. Лекції та семінари організовуються в атмосфері, що сприяє творчості, конструктивному критичному аналізу та академічній дискусії. Для забезпечення ефективності занять обов'язковою умовою є попередня підготовка здобувачів освіти на основі рекомендованих літературних джерел.
2. Виконання самостійних завдань є імперативною вимогою для студентів заочної форми навчання. Для здобувачів стаціонару обсяг самостійної роботи визначається потребою у накопиченні залікових балів. Завдання подаються через платформу Google Classroom у встановлені терміни. За їхнє порушення застосовуються штрафні санкції у вигляді зниження балів. Систематичне (понад три випадки) невиконання встановлених термінів може призвести до анулювання балів за відповідну роботу.
3. Рекомендується ведення конспекту, що має містити ключові тези лекцій та результати опрацювання матеріалів до семінарських занять з рекомендованих першоджерел. Структура конспекту повинна чітко відповідати тематичному плану дисципліни.
4. Усі письмові роботи, включно з есе, підлягають обов'язковій перевірці на академічний плагіат. Звертаємо увагу, що плагіат є не тільки порушенням академічних норм, а й чинного законодавства. Роботи, у яких виявлено понад 30% текстових запозичень без належного цитування, не підлягають оцінюванню. Активна участь усіх членів групи в дискусіях та презентаціях результатів групових проєктів є обов'язковою. Студенти повинні не лише продемонструвати виконання завдання, а й аргументовано обґрунтувати отримані результати, висновки та особливості виконаної роботи.
5. Поведінка здобувачів освіти під час занять регулюється загальними правилами внутрішнього розпорядку навчального закладу та нормами соціальної взаємодії. Не допускається використання ненормативної лексики, переривання викладача або колег, несанкціоноване пересування по аудиторії, а також використання мобільних пристроїв для особистих цілей.
6. Підсумковий бал формується на основі результатів поточного та підсумкового тестування, а також оцінок за самостійну роботу. Додатковими критеріями для врахування є відвідування занять, активна участь у семінарах та відсутність систематичних пропусків або запізнь.

7. В умовах дистанційного навчання комунікація між викладачами та здобувачами освіти здійснюється з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Консультативна підтримка надається науково-педагогічним працівником кафедри психології, який веде заняття, або шляхом звернення з письмовим запитом на офіційну електронну пошту деканату: dekanat@kibit.edu.ua

ГУГЛ-КЛАС

<https://classroom.google.com/c/ODExMDI1Mjg3OTg3?cjc=yjaqlr5j>